

en erklæring med angivelse af bl.a. den formodede diagnose, patientens sindstilstand og de oplysninger, som lægen støtter opfyldelsen af enten farligheds- eller behandlingskriteriet på. Kravene til korrekt fremgangsmåde er ikke opfyldt, hvis lægen udfærdiger erklæringen alene på grundlag af observationer, som den pågældende tidligere måtte have foretaget i forbindelse med undersøgelse af patienten i anden anledning. Der kræves en aktual undersøgelse foretaget med henblik på indlæggelsen.

For at sikre en reel to-læge-prøvelse af tvangsindlæggelsens berettigelse må den attestudstedende læge (den indlæggende læge) ikke være ansat på det psykiatriske sygehus eller den psykiatriske afdeling, hvor tvangsindlæggelse skal finde sted.

Selve den praktiske gennemførelse af en tvangsindlæggelse er efter lovforslaget henlagt til politiet. Politimesteren underskriver tvangsindlæggelsespapirerne som rekvirent og påser i den forbindelse, at betingelserne for tvangsindlæggelse er opfyldt, herunder at den rette fremgangsmåde er fulgt, og at lægeerklæringen indeholder de fornødne oplysninger som grundlag for tvangsindlæggelsen. Hvis der er særlig anledning hertil, vil politimesteren efter omstændighederne også kunne foretage en vurdering af, om kravene til farlighedsindikation er til stede.

For at fremme en så smidig indlæggelse som muligt gives der politiet mulighed for at samarbejde med den modtagende hospitalsafdeling om tvangsindlæggelsens iværksættelse. Det er ikke meningen, at den modtagende hospitalsafdeling skal deltage i en eventuel bedømmelse af indlæggelsesdiagnosen, men alene at den skal medvirke til at fremme en rolig afvikling af indlæggelsen.

I § 8, stk. 1, foreslås det, at den indlæggende læge er til stede, indtil politiet forlader stedet sammen med den, der skal tvangsindlægges, med henblik på at vurdere, om tilstanden ændrer sig, og om indlæggelsen sker under betryggende forhold. Såfremt patienten ønsker pårørende eller andre med under indlæggelsen, bør der gives lejlighed til dette under hensyn til, at indlæggelsen så eventuelt kan ske med mindre anvendelse af tvang. Politiet skal oplyse lægen så betids om, hvornår indlæggelsen foretages, at lægen kan tilrettelægge sit arbejde således, at den pågældende får mulighed for at være til stede.

For at undgå at tvangsindlæggelse foretages på grundlag af en lægeundersøgelse, der ikke er aktual, foreslås i § 7, stk. 3, at der ved tvangsindlæggelse på farlighedsindikation, der ifølge sin karakter nødvendigvis må ske hurtigt, højst må gå 24 timer fra undersøgelsens foretagelse og til gennemførelsen af tvangsindlæggelsen. Ved tvangsindlæggelse på behandlingsindikation foreslås en frist på 7 dage. Overhol-

des de anførte frister ikke, må der i givet fald foretages en ny lægeundersøgelse og udfærdiges et nyt sæt tvangsindlæggelsespapirer.

Ved tvangsindlæggelse på behandlingsindikation åbner lovforslaget mulighed for, at den modtagende hospitalsafdeling kan forvise patienten på patientens bopæl. En forvisation vil almindeligvis bestå af samtale med patienten om en behandlingsplan og eventuel iværksættelse af denne. Det er ikke bestemmelsens hensigt, at forvisation skal kunne anvendes som trussel til at iværksætte en behandling, men alene for at undgå anvendelse af tvang.

Efter den foreslåede § 9, stk. 2, er det overlægen på den modtagende afdeling, der træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt patienten skal modtages som tvangsindlagt. Overlægen er ikke bundet af det skøn, som den indlæggende læge og i et vist omfang politiet har udøvet.

Tvangstilbageholdelse

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse regulerer adgangen til at tvangstilbageholde, det vil sige at træffe beslutning om at meddele en patient, at vedkommende ikke kan udskrives på forlangende. Beslutningen er tillagt overlægen.

Tvangstilbageholdelse kan kun ske, hvis de materielle betingelser i § 5, stk. 2, er opfyldt, hvilket vil sige at patienten er sindssyg, og at samtidig enten farlighedskriteriet eller behandlingskriteriet skal være opfyldt.

Hvis betingelserne for tvangstilbageholdelse er opfyldt, har overlægen pligt til at træffe beslutning om tvangstilbageholdelse.

Samtidig med, at der træffes beslutning om tvangstilbageholdelse, skal der beskikkes en patientrådgiver, og sagen skal inden 48 timer forelægges for det psykiatriske indsigtsskud, jf. § 37. Overførsel af en psykiatrisk patient til en lukket afdeling sidestilles med en tvangstilbageholdelse, hvis patienten ikke giver samtykke til overførslen. Dette indebærer, at en sådan tvangsmæssig overførsel kun kan finde sted, hvis betingelserne i § 5, stk. 2, er opfyldt.

Lovforslagets § 10, stk. 3, 1. punktum, indeholder en regel om, at overlægen skal tage stilling til en anmodning om udskrivning og meddele patienten sin afgørelse snarest muligt og senest inden 24 timer efter begæringens fremsættelse. Reglen gælder ikke kun for patientens første udskrivningsbegæring, men også i tilfælde, hvor patienten tidligere har fået afslag på en anmodning om udskrivning og på ny fremsætter anmodning herom, hvilket patienten har fri adgang til. Overlægens afslag på anmodning om ud-